L. 8. Rok 1884.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną zła. 1, składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują dziennik rozporządzeń bezpłatnie.

L. 5874.

OBWIESZCZENIE.

Niniejszem podaję do publicznéj wiadomości, że z dniem 1 Pazdziernika r. b. zacznie obowiązywać tymczasowo, aż do uchwalenia przez Radę miasta nowy regulamin utrzymywania czystości i porządku w mieście Krakowie, który równocześnie ogłoszony zostaje w Dzienniku Rozporządzeń, dla stoł. król. miasta Krakowa.

Wszyscy przeto mieszkańcy stoł. król. miasta Krakowa z treścią przepisów regulaminem objętych szczegółowo zapoznać się powinni, albowiem od dnia 1 Października b. r. począwszy, wszelkie przekroczenia porządkowe według przepisu tego regulaminu przez Magistrat karane będą.

W Krakowie dnia 24 Sierpnia 1884 r.

Dr. Weigel
Prezydent miasta.

REGULAMIN
utrzymania czystości i porządku dla stoł. król. miasta Krakowa.

ROZDZIAŁ I.
Uprzątanie nieczystości z chodników, ulic i placów publicznych.

§. 1.

Każdy właściciel realności w mieście i na przedmieściu obowiązany jest w czasie lata kazać codziennie po należytem skropieniu zamieść chodnik, ściek i połowę ulicy wzdłuż przestrzeni swojej realności; właściciele zaś realności, przytykających do placów publicznych, obowiązani są przestrzeń wzdłuż swojej realności na odległość 6 metrów od domu kazać oczyścić.

Każdy właściciel domu obowiązany jest nakazać swemu stróżowi, aby w miesiącach letnich wlewał do ścieku ulicznego wdłuż całej realności codziennie, w czasie w §. 3 oznaczonym, do 100 litrów wody i ścieki należycie przemiatał.

§. 2.

Śmieci mają być na kupkę obok ścieku po stronie ulicy złożone, zkąd uprząta je służba miejska na wozy dostarczone w tym celu przez straż pożarną.

§. 3.

Zamiatanie ulic, oraz czyszczenie chodników i ścieków, w czasie lata t. j. od 1 kwietnia do końca września, codziennie o godzinie 5tej rano, w czasie zaś zimy t. j. od 1 października do końca marca o godzinie 7ej rano, odbywać się powinno, aby wozy przeznaczone do uprzątania śmieci nie były narażone na stratę czasu.

W razie opóźnienia się z zamieceniem ulicy, zamiatający obowiązany jest zmiecione śmieci uprzątnąć i zachować je w podworcu do dnia następnego.

§. 4.

Zamiatanie chodników i ulic wieczorami jest zabronione.

W razie, gdyby się okazała konieczna potrzeba, wykonania tej czynności podczas dnia, natenczas nie wolno śmieci zostawiać na ulicy, lecz natychmiast należy je uprzątnąć i w podworcu do dnia następnego zachować.

§. 5.

Właściciele realności przy ulicach niebrukowanych obowiązani są tylko chodniki w sposób wyżéj podany codziennie kazać oczyścić.

§. 6.

Czyszczenie nieobjętych powyższymi przepisami przestrzeni placów publicznychi części ulic odbywa się kosztem gminy m. Krakowa.

§. 7.

Właściciele realności, w których się znajdują kanały, obowiązani są codziennie w czasie lata wlewać do nich przynajmniej po 4 wiadra wody dla spłukania nieczystości.

Tak samo mają być ścieki wodą spłukiwane i przemiatane.

§. 8.

W czasie letniej posuszy obowiązani są właściciele realności oprócz rannego skrapiania, drugi raz całą przestrzeń w rozciągłości do zamiatania przeznaczoną przed domem o godzinie 1szej z południa, a w czasie upałów po raz trzeci o godzinie 5tej popołudniu kazać obficie skrapiać, aby tym sposobem zapobiedz tworzeniu się zdrowiu szkodliwego kurzu.

Place i inne przestrzenie skrapiane będą staraniem miasta.

§. 9.

Właściciele realności obowiązani są w porze zimowej kazać chodniki a jeżeli nie ma takowych ulicę wzdłuż ich posiadłości na szerokość 2 metrów z lodu, śniegu i błota oczyścić. Uprzątanie to winno się odbywać w razie potrzeby i kilka razy na dzień, lub w czasie przez komisarzy obwodowych wyznaczonym.

§. 10.

Śnieg, lód i błoto zmiecione z chodników należy ułożyć w kupki na połowie szerokości ścieku od strony ulicy, a nie na środku ulicy, aby nie tamować ruchu wozów na ulicach przez wygórowanie środka lub ścieśnienie ulic.

§. 11.

W ulicach, przez które prowadzi tor koleji konnej, śnieg, lód i błoto należy składać w połowie ścieku po tej stronie ulicy, gdzie nie ma toru koleji konnej.

§. 12.

W razie gołoledzi obowiązani są właściciele realności śliskie miejsca wzdłuż ich posiadłości, kazać posypać piaskiem, lub przesianym popiołem.

Używanie do posypywania trocin lub plew jest niedozwolone.

§ 13.

Śnieg z dachów w ulicach należy zrucać na podwórzec i zaraz go wywozić na miejsce przez Magistrat przeznaczone.

§. 14.

Zrzucanie śniegu z dachu na chodniki tylko w takim wypadku nastąpić może, gdyby położenie dachu nie dozwalało zrzucania śniegu na podwórzec. Zrzucanie śniegu na chodnik ma się odbywać na każdej stronie osobno całym rzędem domów a nie pojedynczo i to o jednym czasie.

§. 15.

Śnieg zrzucony na ulicę, przez które nie prowadzi tor koleji konnej, ma być natychmiast zebrany na jedno miejsce w połowie ścieku od strony ulicy; śnieg zaś zrzucony na podwórzec nie może być składany na ulicy, lecz ma być wywieziony kosztem właściciela domu na miejsce przez Magistrat wyznaczone.

§. 16.

W ulicach, przez które prowadzi tor koleji konnéj, zrzucanie śniegu z dachów odbywać się będzie ze wszystkich domów równocześnie w dni przez komisarzy obwodowych oznaczonym, między godziną 8mą a 11tą przed południem.

§. 17.

W czasie zrzucania śniegu z dachów, kolej konna zastanowi ruch wozów, a o godzinie 11téj rano uprzątnie pługami śnieg nagromadzony na torze. Śnieg zaś wyrzucony pługami na ścieki i chodniki właściciele przeciwległych domów obowiązani są kazać wspólnymi siłami uprzątnąć i złożyć na połowie ścieku po tej stronie ulicy, gdzie nie ma toru kolei konnej.

§. 18.

W czasie zrzucania śniegu z dachów w tych ulicach, przez które prowadzi tor kolei konnej, komisarze obwodowi wraz z pachołkami będą czuwali nad wykonaniem tej czynności.

§. 19.

W czasie zrzucania śniegu z dachów na ulice — przejazd dla powozów będzie zamknięty, a właściciele real-

ności obowiązani są przed swymi domami na chodniku postawić koziołki drewniane zamykające tenże chodnik, aby w czasie wykonywania tej czynności, publiczność chodnikiem tym nie przechodziła.

§. 20.

Wyrąbywanie lodu jest ogólne i częściowe.

Przy wyrąbywaniu ogólnem, każdy właściciel realności obowiązany jest kazać wzdłuż swojej posiadłości aż do połowy ulicy, zaś przy wyrąbywaniu częściowem na szerokość 2 metrów, chodnik względnie ulicę z lodu oczyścić.

§. 21.

Lód wyrąbany należy składać na kupki, jak śnieg zrzucony z dachów.

§. 22.

Czas wyrąbywania lodu, tak ogólnego jak i częściowego, wyznaczony będzie właścicielom domów przez komisarzy obwodowych zapomocą okólnika.

§. 23.

W miesiącach zimowych należy chodniki asfaltowe zamiatać po każdym śniegu. W czasie utworzenia się skorupy lodu, należy chodniki te piaskiem lub popiołem posypywać. Lód z chodników asfaltowych należy podczas odwilży drewnianemi łopatami uprzątać. Używanie do tego celu drągów żelaznych, siekier, rydli itp. narzędzi zabrania się surowo.

§. 24.

Dowolne oczyszczanie z lodu ulic lub chodników, któreby łatwo stać się mogło przyczyną niebezpiecznych wybojów na ulicach, jest zabronione.

Za wszelkie uszkodzenie chodników ze złego czyszczenia powstałe odpowiada właściciel realności, a naprawa takowych na koszt właściciela domu zarządzoną zostanie.

Również zabrania się właścicielom domów wykonywania napraw bruków uszkodzonych bądź wskutek złego czyszczenia, badź przy budowach, lub naprawach domów. Wszelkie naprawy bruków wykonywać będzie Urząd Budownictwa miejskiego na koszt właściciela.

ROZDZIAŁ II.

Utrzymanie porządku i czystości na ulicach i placach publicznych.

§. 25.

Wszelkie zanieczyszczanie ulic chodników i placów publicznych, a w szczególności: zaspakajanie na ulicach, chodnikach, lub placach publicznych potrzeb naturalnych, wylewanie płynów, wyrzucanie śmieci i odpadków wszelkiego rodzaju, stłuczonego szkła, skorup, popiołu, trocin, obstrużyn, obżynków papierowych, wiór, miału węglowego, nieżywych zwierząt itp. jest zabronione.

Zakaz ten odnosi się także do wylewania wody, lub wyrzucania jakichkolwiek przedmiotów oknami na ulicę.

§. 26.

Zabrania się: uszkadzać wszelkiego rodzaju pomniki lub posągi w miejscach publicznych, baryery, poręcze, ławki, drzewa, krzewy, kwiaty, trawniki, zanieczyszczać studnie i kadzie miejskie, w ogóle niszczyć, lub uszkadzać wszelkie urządzenia do publicznego porządku służące i używać placów lub ulic miejskich na cele gaspodarstwa domowego, lub rękodzielnictwa.

§. 27.

W czasie stawiania jakichkolwiek budowli, nie wolno składać na ulicy wapna, piasku, cegły, kamieni itp. tudzież nie wolno urządzać skrzyń do przyrządzania zaprawy wapiennej w ulicach wązkich i najwięcej uczęszczanych.

Przywieziona cegła lub kamień tego samego dnia uprzątnione być winny; zaś piasek, wapno i glinę wprost z wozu do wnętrza domu składać należy.

§. 28.

W ulicach wąskich wolno jest na szerokość 2 metr. a w ulicach szerszych na szerokość 3 metr. plac przed domem do wysokości pierwszego piętra oszalować i dopiero za tem oszalowaniem materyały budowlane składać.

§. 29.

Składanie rumowiska, ziemi z fundamentów itp. materyałów na ulicach i placach miejskich, dłużej nad 12 godzin, może mieć miejsce jedynie po udzieleniu na to wyraźnego pozwolenia ze strony Magistratu.

§. 30.

Każdy właściciel realności obowiązany jest kazać rumowisko i ziemię z fundamentów wprost z dziedzińca na miejsce przez Magistrat wyznaczone wywieść.

§. 31.

Wywóz rumowiska i ziemi, tudzież rozwóz węgli, piasku, gliny i wapna może się odbywać jedynie w wozach od dołu i boków szczelnie zamkniętych.

§. 32.

W czasie nowych budowli, przebudowań i tp. w ogóle w czasie wszystkich robót wyszczególnionych w §. 1.

ustawy budowniczej dla m. Krakowa z d. 18. Lipca 1883. L. 63. Dz. u. kr. mają być miejsca budowy oznaczone na zewnątrz tablicą z nazwiskami kierującego budową, majstra murarskiego i ciesielskiego.

W czasie napraw lub robót przy pokrywaniu dachów itp. chodnik ma być w ulicy za pomocą koziołka z obu stron realności w poprzek zamykany, a na na koziołku ma być umieszczona tabliczka z nazwiskiem majstra zatrudnionego. Zastawienie chodników żerdziami surowo zabrania się.

§. 33.

Do składania materyałów budowlanych na ulicach i placach trzeba mieć pozwolenie ze strony Magistratu, albowiem w przeciwnym razie usunięte będą przez straż pożarną na koszt właściciela na miejsce przez Magistrat wyznaczone.

Miejsca, na których są składane materyały budowlane, winny być oświetlane kosztem właściciela latarką czerwoną.

§. 34.

Place nie zabudowane winny być od strony ulicy zamknięte sznurem, sztachetami lub parkanem utrzymywanym w należytym porządku i nieszpecącym ulicy.

§. 35.

Przed domami, w których niema podwórza, wolno jest składać chwilowo węgle i drzewo opałowe nie dłużej jednak, jak tego wymaga konieczna potrzeba i w ten sposób, aby nie tamowano komunikacyi.

Po uprzątnieniu węgli lub drzewa należy chodnik i ulicę oczyścić.

Składanie takie może mieć miejsce tylko na przestrzeni między chodnikiem a krawędzią bruku w szerokości jednego metra.

§. 36.

W ulicach, przez które prowadzi tor kolei konnej, składanie węgli lub drzewa, może mieć miejsce po tej stronie ulicy, która jest wolną od toru kolejowego.

Oczyszczenie zaś ulicy w tym wypadku należy do właściciela tych przedmiotów.

§. 37.

Zamknięcie lub wysłanie ulicy słomą w przypadkach choroby mieszkańców może nastąpić tylko za zezwoleniem Prezydenta miasta pod warunkiem, że słoma będzie często zmienianą a po ustaniu potrzeby kosztem żądającego uprzątniętą a ulica zamiecioną.

§. 38.

Nie wolno na ulicach, chodnikach i po za obrębem targowisk urządzać straganów, lub jakichkolwiek stanowisk do sprzedaży towarów bez zezwolenia Magistratu.

§. 39.

Nie wolno karmić i poić koni na ulicach i placach z wyjątkiem miejsc na ten cel przeznaczonych.

§. 40.

Chodnikiem nie wolno przenosić konewek, szaflików, wielkich koszów, skrzyń, drągów, desek i wszelkich przedmiotów, które mogą uszkodzić lub splamić suknie przechodniów lub ich mogą uderzyć.

Przedmioty tego rodzaju należy nieść ulicą.

§. 41.

Przedmioty większej długości, jak deski, drągi itp. winny być niesione przez dwóch ludzi.

§. 42.

Rozlepianie plakatów dozwolonêm jest tylko w miejscach przez Magistrat wyznaczonych.

Plakaty i ogłoszenia umieszczone na domach własnych przez samych właścicieli nie podlegają temu zakazowi.

ROZDZIAŁ III.

Komunikacya na ulicach i placach.

§. 43.

Za drogę do jeżdżenia, oraz przewożenia ciężarów na wózkach ręcznych, uważa się przestrzeń ulicy pomiędzy liniami odgraniczającemi krawędź bruku z jednej i drugiej strony.

Jeżdżenie i przewożenie ciężarów na wózkach po za obrębem tej linii jest zabronione.

§. 44.

Wozy i wózki przeznaczone do przewożenia osób i wózki pocztowe, jeżeli są jednokonne muszą być dwudyszlowe i podczas gęstej mgły tudzież wieczór i w nocy mają być latarkami oświetlone.

§. 45.

Wozy ciężarowe mogą być jednodyszlowe, konia jednak przy nich obowiązani są woźnice prowadzić na uździennicy, bez zwględu na to, czy wozy są próżne czy obładowane i to tak we dnie jak i w nocy.

§. 46.

Włościanie obowiązani są przy wozach jednodyszlowych o każdej porze prowadzić konia na uździennicy, idąc pieszo obok niego.

§. 47.

Podczas jazdy w mieście zabrania się używać jednego lejca tak zwanego powodka, a używane mają być lejce podwójne.

§. 48.

Wozy dwukonne, jeżeli wieczorem i w nocy lub podczas mgły we dnie nie będą oświetlone latarkami, jeździć mogą po mieście tylko wtedy, jeżeli konie będą przez woźniców pieszo idących prowadzone.

§. 49.

Sanie wszelkie muszą być w dzwonki opatrzone, a jednodyszlowe i jednokonne mają woźnice prowadzić idąc pieszo.

§. 50.

Stawanie i jazda wozów ze wsi w ulicach, przez które przejeżdżają wozy kolei konnéj, ograniczone zostaje tylko do niezbędnéj potrzeby.

§. 51.

Wózki dziecinne i krzesła do wożenia chorych mogą być przewożone po chodnikach tak jednak, aby to nie tamowało ogólnej komunikacyi.

§. 52.

Jazda trzema końmi zaprzężonymi w jednym rzędzie w obrębie miasta jest zabroniona. Również nie wolno prowadzić za wozem przywiązanych koni.

§. 53.

Do zaprzęgów w mieście nie mogą być użyte konie dotknięte chorobą zaraźliwą lub pokaleczone.

§. 54.

Ładunek wozu ciężarowego powinien być w ten sposób ułożony i przymocowany, żeby nie zagrażał spadnięciem ani wywróceniem wozu. W każdym razie część ładunku nie może się wlec po bruku.

§. 55.

Każdy woźnica obowiązany jest osoby idące ostrzegać głośnem i wczesnem wołaniem, a w razie potrzeby zatrzymać powóz lub wóz.

§. 56.

Każdy powóz lub wóz, o ile się to da, winien się trzymać prawej strony i wymijać na prawo spotykane, lub przed nim jadące wozy.

§. 57.

Nie wolno jadącym najeżdżać na przechodzące oddziały wojska, procesye, kondukty pogrzebowe itp.

Jeżeli ulica nie jest dostatecznie szeroką, winni w takim razie zjechać aż pod sam chodnik i zatrzymać się, aż do przejścia pochodu.

§. 58.

W czasie przejazdu straży pożarnej spieszącej na miejsce pożaru, obowiązani są woźnice zjechać pod sam chodnik i zatrzymać się aż do przejechania straży ogniowej.

§. 59.

Wyprzedzanie jest wzbronione przy wjeżdżaniu w inną ulicę, na rogach ulic, na krzyżujących się drogach i na placach publicznych.

§. 60.

Zabrania się również zatrzymywać powozy lub wozy na przejściach dla przechodniów wyznaczonych i w środku ulicy. Zatrzymujący się wóz lub powóz winien zjechać aż po sam chodnik poza krawędź bruku.

§. 61.

Nie wolno zatrzymywać wozów lub powozów jednocześnie po obu stronach ulicy w jednym jej punkcie; w ogólności zatrzymywanie się w wąskich ulicach tylko wtedy nastąpić może, jeżeli przynajmniej dla jednego przejeżdzającego powozu lub wozu pozostaje wolne miejsce.

§. 62.

W razie większego zjazdu wozów lub powozów w jednej ulicy, woźnice obowiązani są stosować się do rozporządzeń i poleceń wydanych na miejscu przez straż policyjną tak co do wjazdu i wyjazdu, jak co do wymijania, zatrzymywania się i zajeżdżania.

§. 63.

Wozy ciężarowe bez względu czy są obładowane lub nie, mogą jechać tylko stępa.

§. 64.

Żadnemu zaprzęgowi nie wolno inaczej jak stępa wyjeżdżać z bramy na ulice.

Wozy lub powozy, które przejeżdżają place, w czasie odbywającego się targu, lub przejeżdżają około teatru, kościołów, lub szkół podczas wychodzenia osób, mogą tylko stępa jechać.

§. 65.

Jadący konno lub prowadzący konia na uździe, mogą jechać przez miasto tylko stępa.

§. 66.

Wozy służące do transportu ruchomości mogą się zatrzymać tylko przez czas do naładowania lub wyładowania potrzebny i tylko w ten sposób, aby komunikacya nie była tamowaną.

§. 67.

Przedmioty, które przy przewozie sprawiają chałas, jak blacha, łańcuchy, pręty metalowe i t. p. winny być umieszczone na podkładkach ze słomy.

§. 68.

Przewóz materyałów eksplodujących w większej ilości, może się odbywać za zezwoleniem Magistratu, z zachowaniem wszelkich ostrożności pod dozorem służby miejskiej i ulicami przez Magistrat wskazanemi.

§. 69.

Materyały budowlane i inne większe ciężary przywożone być mogą do środka miasta jedynie drogą około plantacyi wiodącą, a stamtąd najbliższą ulicą do miejsca przeznaczenia z pominięciem wszakże Rynku głównego, przez który takimi wozami zupełnie przejeżdżać nie wolno wyjąwszy, gdyby budowa była w samym Rynku.

§. 70.

Wozy towarowe idące z Podgórza i Wolnicy do dworca kolei, winny jeździć wyłącznie ulicami św. Wawrzyńca i Starowiślną, a ze Stradomia ulicami św. Gertrudy i Kolejową i tymi ulicami powracać.

§. 71.

Wozy i powozy jadące z miasta do dworca kolei, winny jeździć ulicami Floryańską i Basztową, powracać zaś ulicami Szpitalną, lub Kolejową i Mikołajską.

§. 72.

Nie wolno bydła i nierogacizny na handel lub rzeź przeznaczonej prowadzić lub pędzić ulicami śródmieścia.

§. 73.

Bydło i nierogaciznę z dworca kolei do rzeźni można prowadzić a względnie pędzić ulicą Lubicz ku bastyonowi V, poprzed tymże drogą ku wałowi fortecznemu za ogrodem botanicznym aż do rogatki na Grzegórzkach i dalej drogą ku rzeźni.

§. 74.

Bydło rogate na handel lub rzeź przez rogatki do miasta wprowadzić się mające, ma być przed przebyciem rogatek powiązane za rogi: po dwie, trzy a najwięcej po cztery sztuki i tak ma być prowadzone drogami i ulicami najbliższemi wałów fortyfikacyjnych i granic miasta. Poszczególne sztuki należy prowadzić na powrozie.

§. 75.

Temi samemi drogami, co bydło rogate, ma by pędzona także nierogacizna.

§. 76.

Wypuszczanie na ulicę kur i innego drobiu, nierogacizny, owiec, kóz i t. p., jak również pędzenie stad gęsi w obrębie miasta, jest zabronione.

Pasanie bydła w obrębie rogatek tak na trawnikach publicznych, jak i na gruntach prywatnych nieoparkanionych jest niedozwolone.

ROZDZIAŁ IV.
Utrzymanie porządku na plantacyach.

§. 77.

Siadanie na poręczach i przechodzenie przez nie, jest wzbronione. Również nie wolno deptać trawników, kłaść się na nich i psów puszczać, które na sznurku prowadzić należy. Łamanie gałęzi, zrywanie kwiatów lub roślin, zaśmiecanie ścieżek, rzucanie kamieniami, stawanie na ławkach, jeżdżenie powozami lub konno, przenoszenie wielkich koszów, drzewa i t. p. w ogóle wszelkie uszkodzenie lub zanieczyszczanie plantacyi w inny sposób surowo wzbronionem zostaje.

§. 78.

Małe dzieci tylko pod dozorom osob dorosłych na plantacye wprowadzone być mogą, wózki zaś dziecinne nie mogą tamować komunikacyi.

§. 79.

Przekraczający powyższy zakaz będą obowiązani oprócz kary zwrócić funduszowi plantacyjnemu wynagrodzenie za zrządzone szkody, według taryfy obwieszczo-

nej rozporządzeniem z dnia 14. Czerwca 1879 L. 18298 Dziennik rozp. z roku 1880 stronnica 20.

§. 80.

Pilnowanie porządku należy do służby plantacyjnej, do której wskazówek publiczność zastować się winna.

Nadto służba plantacyjna obowiązaną jest niedopuszczać, aby wyrobnicy, pijacy i ludzie źle odziani rozpierali się lub rozkładali po ławkach. Tudzież iżby w godzinach popołudniowych, gdy porządniejsza publiczność używa przechadzki, ławki przy głównych drogach były zajmowane przez służące lub gawiedź.

ROZDZIAŁ V.

Utrzymanie porządku podczas kąpieli i przy pławieniu koni.

§. 81.

Kąpanie jest dozwolone tylko w miejscach przez Magistrat tablicami oddzielnie dla każdej płci oznaczonych.

§. 82.

Kąpiący się winni zachować wszelką przyzwoitość do kąpieli używać ubrania.

§. 83.

Dzieciom bez dozoru osób starszych kąpać się nie wolno.

§. 84.

Pławienie koni dozwolone jest tylko w miejscach przez Magistrat wyznaczonych i odpowiednimi tablicami oznaczonych i może być wykonane przez ludzi dorosłych.

§. 85.

Do niesienia pomocy tonącym i przestrzegania porządku podczas kąpieli na Wiśle ustanowieni są rybacy, do których wskazówek publiczność stosować się winna.

ROZDZIAŁ VI.

Utrzymanie czystości i porządku wewnątrz domów.

§. 86.

Każdy właściciel realności obowiązany jest utrzymywać stróża w tym samym domu mieszkającego i tego zaopatrzyć w przyrządy do wyrąbywania lodu, odgarnywania śniegu, zamiatania schodów i podworca jako to: kostur, łopatę, miotłę, kosz i t. d.

§. 87.

Powierzanie utrzymywania czystości w domu służącym do innych posług przynajętym, jakotéż i obsługiwąnie kilku sąsiednich domów przez jednego stróża wyjątkowo i tylko właścicielom domów bezpiętrowych po przedmieściach dozwolone będzie.

§. 88.

Do utrzymywania czystości w domach, dla których właściciele stróżów nie przyjęli, wyznaczeni będą przez Magistrat posługacze, pełnić mający obowiązki stróżów na koszt właścicieli domów.

§. 89.

W każdej realności brama winna być na klucz zamykaną od godziny 10 wieczór do godziny 5 rano w lecie, zaś do godziny 6 rano w zimie.

§. 90.

Każdy dom ma być głośnym dzwonkiem zaopatrzony tak, aby stróż mógł go łatwo usłyszeć. Dlatego właściciel domu winien się starać, aby stróż na dole mieszkał.

Stróż obowiązanym jest wracającym później do domu lokatorom bramę wchodową otwierać.

§. 91.

Sień, schody, ganki i podwórzec mają być codziennie najdalej do godziny 9 rano zamiecione.

§. 92.

W sieniach domów, szczególnie w kamienicach o sieniach wąskich, nie mogą zalegać magle, skrzynie, beczki, paki, materyał budowlany, wozy, bryczki, sanie i t. p. sprzęty gospodarskie, które tylko w zabudowąniach na ten cel przeznaczonych złożone być winny.

§. 93.

W sieniach, w których siedzą przekupki, winny być stragany porządnie i czysto utrzymywane i czystem płótnem nakryte.

Przystawek jak: ławek, stołków z owocami lub wiązek drzewa na ulicę wystawiać nie wolno.

§. 94.

Sień i schody na każdem piętrze obowiązany jest właściciel domu w porze wieczornej t. j. od czasu zapalenia lamp miejskich do godziny 10 wieczór swoim kosztem oświetlać.

Schody ciemne nawet i we dnie winny być oświetlane.

Również podwórze, przez które przechodzi się do mieszkań w oficynach, należy oświetlać w porze wieczornej.

§. 95.

Właściciele realności obowiązani są podwórze wybrukować lub wycementować.

§. 96.

W porze zimowej przy każdej odwilży podwórzec ze śniegu, a rynsztoki podworcowe z lodu mają być oczyszczone.

Nagromadzony śnieg i lód w podworcach domów winien być kosztem właściciela wywieziony i na miejsca przez Magistrat na ten cel wyznaczone złożony.

§. 97.

Ścieki w podworcach winny być, o ile się to da, z bystrym spadkiem z daleka od studzien urządzone, a w porze letniej raz w południe przemiatane i często wodą spłukiwane.

§. 98.

W każdej realności powinna być urządzona studnia.

Pompy i studnie zaszlamowane należy natychmiast oczyszczać.

§. 99.

Trąby zlewne należy w nakrywę szczelną zaopatrzyć i w bliskości otworów kanałowych urządzać, a jeżeli woda z okapów dachowych rurą spustną do nich sprowadzaną być nie może, dwa razy na dzień w porze letniej czystą wodą przepłukiwać.

§. 100.

Dla zapobieżenia zatykaniu trąb zlewnych śmieciami i odpadkami kuchennymi, należy je kratą żelazną z otworami nieprzenoszącymi 3 centymtr. zaopatrzyć.

§. 101.

Wychodki po domach mają być w należytym porządku utrzymywane i zamkiem zaopatrzone. Otwory sedesowe należy szczelnie nakrywać.

Tak wychodki jak i pisoary winny być od czasu do czasu a szczególnie w czasie epidemii codziennie roczczynem koperwasu (1 łut na garniec wody) odwaniane.

§. 102.

Zabrania się wlewania do dołów kloacznych zlewów kuchennych i wody z gospodarstwa domowego pochodzącej, jak również wrzucania do nich jakichkolwiek stałych przedmiotów.

§. 103.

Wszelkie wejścia do piwnic bądź z podworca, badź wewnątrz domów urządzone, mają być drzwiami zawsze zamkniętemi zaopatrzone.

Jeżeli zaś drzwi prowadzące do piwnic leżąco są urządzone w podłodze, natenczas za każdem ich otwieraniem baryerą zabezpieczającą od wpadnięcia zastawić je należy. Schody do piwnic prowadzące winny być zawsze w dobrym stanie utrzymywane i baryerką zaopatrzone.

§. 104.

Utrzymywanie krów w domach w obrębie plantacyi położonych, tudzież utrzymywanie trzody chlewnej i chowanie drobiu po podworcu wolno chodzącego, jak również utrzymywanie składu szmat i kości w całym mieście jest niedozwolonem.

§. 105.

Przepisy co do przechowywania i wywożenia śmieci i popiołów będą osobno ogłoszone.

§. 106.

Do składania nawozu powinien być w podworcu wymurowany na cemencie dół hermetycznie zamknięty.

Nawóz powinien być przynajmniej raz na tydzień kosztem właściciela wywieziony.

§. 107.

Służba lokatorów winna unikać wszelkich hałasów, któreby mogły niepokoić mieszkańców domu.

Rąbanie i rżnięcie drzewa opałowego i tłuczenie węgli należy w podworcu, w składzie, lub w piwnicy uskuteczniać.

ROZDZIAŁ VII.

Utrzymanie porządku i czystości na zewnątrz domów.

§. 108.

Każdy właściciel domu powinien swoją uwagę zwracać na całość gzymsów i tynków na facyatach,

które zawsze w dobrym stanie utrzymywane i kolorem nie rażącym oka (nigdy białym) pociągnięte być winny.

§. 109.

Każdy właściciel obowiązany jest podczas odnawiania facyaty lub jakichkolwiek robót wykonywanych na froncie realności, chodnik koziołkami zastawić, aby publiczność chodnika podczas wykonywania tych czynności nie używała.

§. 110.

Każdy dom winien być zaopatrzony na koszt właściciela tabliczką z właściwym numerem umieszczoną w miejscu widocznem przy głównem wejściu.

§. 111.

Właściciele domów nie mogą się sprzeciwiać umieszczeniu na ich realnościach tablic z nazwą ulic, drutu telegrafu pożarnego, oznak niwelacyjnych i t. p. narządzeń służących dla dobra publicznego.

§. 112.

W razie potrzeby zatykania słomą na zimę okienek piwnicznych od strony ulicy, zatkanie takie winno być na zewnątrz pokryte drewnianą szczelnie zabitą deską.

§. 113.

Rury deszczowe od ulic urządzone mają być do samego chodnika spuszczone i dla zabezpieczenia ich od uszkodzenia, butem drewnianym zaopatrzone. Pod wylotem rynny, należy płytę kamienną w chodniku założyć.

§. 114.

Wywieszanie z okien frontowych i balkonów bielizny, pościeli lub części ubioru w celu przewietrzania lub wytrzepania jest niedozwolonem.

Również wywieszanie części odzieży i bielizny na drzwiach i oknach sklepowych, jako okazy dla kupujących jest wzbronione.

§. 115.

Wazony z kwiatami na gzymsach za oknami bez zabezpieczenia ich odpowiednią galeryą, oraz klatki z ptakami na zewnętrznej ścianie domu wystawiane być nie mogą.

§. 116.

Szyldy wiszące i markizy tylko na prętach żelaznych mocnych utwierdzone w takiej wysokości od chodnika zakładać należy, aby nie przeszkadzały publiczności użycia parasoli.

§. 117.

Urządzanie gablotek a względnie wystaw przed sklepami, może jedynie nastąpić na zasadzie planu przez Magistrat zatwierdzonego.

Gablotki i wystawy na głębokość nie mogą więcej nad 15 centym. zajmować i winny być hakami silnymi do ścian przytwierdzone.

ROZDZIAŁ VIII.

Postępowanie karne.

§. 118.

Za każde przekroczenie powyższych przepisów regulaminu porządku i czystości odpowiedzialni są właściciele domów; wolno im jednak żądać także ukarania sług przeciw przepisom czystości wykraczających.

§. 119.

Przekroczenie przepisów tego regulaminu karane będzie w myśl rozporządzenia ministeryalnego z d. 30. września 1857 L. 198 Dz. u. p. i z d. 5 marca 1858 L. 34 Dz. u. p. a względnie patentu cesarskiego z d. 20 kwietnia 1854 L. 96 Dz. u. p.

§. 120.

Za dowód zupełny popełnionego przekroczenia przeciw przepisom tego regulaminu, oprócz innych dowodów prawnych, uważanem być ma świadectwo przysięgłego członka służby miejskiej.

§. 121.

Przekroczenie przepisów niniejszych sądzi i karze w pierwszej instancyi Magistrat.

§. 122.

Przeciw orzeczeniom karnym wolny jest rekurs do Wys. c. k. Namiestnictwa w nieprzekraczalnym terminie dni 4ch za pośrednictwem Magistratu.

Kraków dnia 24 sierpnia 1884.

Dr. WEIGEL
Prezydent miasta.

SPIS PRZEDMIOTÓW.

Nakładem Gminy miasta Krakowa. — W drukarni A. Koziańskiego.